

Sundhedsministeriet

Notat

Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPANB
Koordineret med: UFM
Sagsnr.: 2110187
Dok. nr.: 1829908
Dato: 03-08-2021

Notat til Folketingets Europaudvalg og Sundhedsudvalg om afgivelse af svar på Kommissionens begrundede udtalelse nr. 2018/2113 vedrørende ukorrekt gennemførelse af direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald

Indledning

Europa-Kommissionen har ved begrundet udtalelse nr. 2018/2113 (dokumentnr. C (2021) 3651 final) opfordret Danmark til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse senest to måneder fra modtagelsen af udtalelsen.

Udenrigsministeriet modtog den begrundede udtalelse den 9. juni 2021.

Det fremgår af Kommissionens begrundede udtalelse, at Danmark efter Kommissionens vurdering har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 3, artikel 7, stk. 5, og artikel 8 i Rådets direktiv 2011/70/Euratom ved ikke at have gennemført kravene korrekt.

Baggrund

Ved åbningsskrivelse af 17. maj 2018 henledte Europa-Kommissionen henledt den danske regerings opmærksomhed på gennemførelsen i dansk ret af Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald.

Kommissionens vurderinger var baseret på Danmarks meddelelse til Kommissionen af 28. august 2015 om et nationalt program for håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, samt svar af 6. juni 2017 på Kommissionens anmodning om præciseringer.

Den 12. juli 2018 besvarede de danske myndigheder åbningsskrivelsen og underrettede Kommissionen om, at Folketinget den 15. maj 2018 havde vedtaget beslutningsforslag B90 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald, som skal danne grundlag for udarbejdelsen af et nyt nationalt program. Den 13. juli 2018 gav de danske myndigheder meddelelse om folketingsbeslutningen til Kommissionen.

Der blev i december 2019 afholdt et teknisk møde mellem Kommissionen og de danske myndigheder, men det var Kommissionens vurdering, at de spørgsmål, der blev rejst i åbningsskrivelsen vedrørende Danmarks manglende vedtagelse af et nationalt program, der opfylder kravene i Rådets direktiv 2011/70/Euratom, fortsat var uafklarede.

Den 3. juli 2020 modtog Danmark en begrundet udtalelse vedrørende Danmarks manglende vedtagelse af et nationalt program for håndtering af radioaktivt affald i overensstemmelse med direktivet.

Det nationale program forelå pr. 1. januar 2021. Ud over det nationale program blev dele af implementeringen af direktivet formaliseret ved et cirkulære om opgaver og opgavefordeling vedrørende ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald og et nationalt program. Cirkulæret trådte i kraft den 1. oktober 2020.

Kommissionen vurderer i den begrundede udtalelse nr. 2018/2113, at der sammenfattende er der gjort en indsats for at nå frem til en løsning i den foreliggende sag, men at Kommissionen fortsat vurderer, at artikel 6, stk. 3, ikke er gennemført fuldt ud for så vidt angår de menneskelige og økonomiske ressourcer, der er nødvendige for, at den kompetente tilsynsmyndighed

kan opfylde sine forpligtelser, at artikel 7, stk. 5, ikke er korrekt gennemført for så vidt angår tilladelsesindehaverens tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer samt at artikel 8 ikke er korrekt gennemført for så vidt angår forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Regeringen afgiver svar på den begrundede udtalelse, der redegør for, hvordan Danmark har gennemført artikel 6, stk. 3, samt at Folketingsbeslutningerne B48 (om afvikling af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø) og B90 (om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald) er vedtaget af et enigt Folketing, hvorfor skiftende regeringer ifølge dansk parlamentarisk tradition oplever at være forpligtet deraf. Det oplyses videre, at der som led i opfølgningen på disse folketingsbeslutninger er sket udmøntning af bevillinger på de årlige bevillingslove til konkrete tilsynsformål i forlængelse af folketingsbeslutningerne B48 og B90 til Sundhedsstyrelsen og andre statslige aktører på strålebeskyttelsesområdet.

Svaret redegør endelig for ændringer af cirkulære om Sundhedsstyrelsens og Uddannelses- og Forskningsstyrelsens opgaver vedrørende ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald samt Uddannelses- og Forskningsministeriets cirkulære om Dansk Dekommissionering, der tydeliggør ansvaret ift. tilladelsesindehaverens tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer samt forsknings- og udviklingsaktiviteter.